

Dictamen en relació amb la consulta formulada sobre la proposta de Protocol de col·laboració entre el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, la Generalitat de Catalunya i l'Administració Local de Catalunya per a la minimització de l'impacte negatiu dels llançaments en persones i col·lectius de risc de vulnerabilitat social i absència d'alternativa habitacional

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit en el qual es demana que l'Autoritat emeti un dictamen sobre la procedència de la recollida i compartició de dades personals en els termes establerts en la proposta de Protocol de col·laboració entre el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, la Generalitat de Catalunya i l'Administració Local de Catalunya per a la minimització de l'impacte negatiu dels llançaments en persones i col·lectius de risc de vulnerabilitat social i absència d'alternativa habitacional.

Analitzada la petició i vista la normativa vigent aplicable, i d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica emeto el següent dictamen.

I

(...)

II

En la consulta s'exposa que s'està treballant amb el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) en l'elaboració d'un nou protocol de col·laboració entre el TSJC, la Generalitat de Catalunya i l'Administració Local de Catalunya per tal de minimitzar l'impacte negatiu dels llançaments en persones i col·lectius de risc de vulnerabilitat social i absència d'alternativa habitacional.

En el punt XI de la proposta es fa esment a la necessitat d'actualitzar els protocols existents, per tal de *“coordinar mecanismes que permetin compartir informació entre òrgans judicials dels diferents partits judicials a Catalunya i les administracions competents de serveis socials i habitatge dels àmbits territorials corresponents”*. S'indica, al respecte, que *“aquesta informació ha de contenir els elements bàsics perquè les respectives actuacions dels serveis socials (avaluació del risc de vulnerabilitat social en què puguin trobar-se els ocupants d'un immoble sobre els quals s'ha obert un procediment judicial que pot derivar en un llançament) i serveis d'habitatge (impuls de la mediació entre propietaris i ocupants que faciliti la solució extrajudicial del conflicte) es puguin activar de manera més sistemàtica, automatitzada i anticipada possible”*.

Així, la proposta que s'examina té per objecte *“establir un protocol d'actuació en tots aquells procediments que puguin concloure en una resolució judicial que assenyali el llançament d'un habitatge dels qui l'ocupin, sigui quina sigui la causa per la qual es trobin en l'esmentada situació, quan es detectin situacions d'especial vulnerabilitat. Sens perjudici que també ha de servir per coordinar actuacions preventives que poden derivar en una resolució judicial de llançament”* (clàusula primera).

Aquest protocol d'actuació, a seguir pels poders públics intervinents amb competències en la matèria, es concreta a la clàusula segona de la proposta en tres apartats diferenciats: i) informació; ii) plataforma digital; iii) execució de llançaments.

Abans d'examinar-ne les previsions interessa destacar que el protocol abasta el tractament de dades personals de les quals son responsables els òrgans jurisdiccionals, això és informació sobre la persona demandada i, si escau, del seu nucli familiar, incorporada en els procediments judicials esmentats.

La Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial (en endavant, LOPJ) incorpora una regulació específica pel que fa al tractament de les dades personals en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

Així, l'article 236 bis de l'LOPJ disposa el següent:

- “1. El tratamiento de los datos personales podrá realizarse con fines jurisdiccionales o no jurisdiccionales. Tendrá fines jurisdiccionales el tratamiento de los datos que se encuentren incorporados a los procesos que tengan por finalidad el ejercicio de la actividad jurisdiccional.*
- 2. El tratamiento de los datos personales en la Administración de Justicia se llevará cabo por el órgano competente y, dentro de él, por quien tenga la competencia atribuida por la normativa vigente.”*

En el present cas, la informació esmentada sobre les persones afectades per trobar-se incorporada en un procediment judicial respon al tractament amb fins jurisdiccionals.

En aquest sentit, l'article 236 ter de l'LOPJ disposa el següent:

- “1. El tratamiento de los datos personales llevado a cabo con ocasión de la tramitación por los órganos judiciales y fiscalías de los procesos de los que sean competentes, así como el realizado dentro de la gestión de la Oficina judicial y fiscal, se regirá por lo dispuesto en el Reglamento (UE) 2016/679, la Ley Orgánica 3/2018 y su normativa de desarrollo, sin perjuicio de las especialidades establecidas en el presente Capítulo y en las leyes procesales.*
- 2. En el ámbito de la jurisdicción penal, el tratamiento de los datos personales llevado a cabo con ocasión de la tramitación por los órganos judiciales y fiscalías de los procesos, diligencias o expedientes de los que sean competentes, así como el realizado dentro de la gestión de la Oficina judicial y fiscal, se regirá por lo dispuesto en la Ley Orgánica de protección de datos personales tratados con fines de prevención, detección, investigación o enjuiciamiento de infracciones penales y de ejecución de sanciones penales, sin perjuicio de las especialidades establecidas en el presente Capítulo y en las leyes procesales y, en su caso, en la Ley 50/1981, de 30 de diciembre, por la que se regula el Estatuto Orgánico del Ministerio Fiscal.*
- 3. No será necesario el consentimiento del interesado para que se proceda al tratamiento de los datos personales en el ejercicio de la actividad jurisdiccional, ya sean éstos facilitados por las partes o recabados a solicitud de los órganos competentes, sin perjuicio de lo dispuesto en las normas procesales para la validez de la prueba.”*

En tot cas, escau assenyalar que una de les conseqüències del fet que el tractament de dades pels tribunals tingui finalitats jurisdiccionals o no té a veure també amb l'entitat de control amb competències al respecte.

En aquest sentit, l'article 55.3 del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (en endavant, RGPD), estableix que les autoritats de control no són competents per a controlar les operacions de tractament

efectuades pels tribunals en l'exercici de la funció judicial. La dita competència correspon al Consell General del Poder Judicial (article 236 Octies LOPJ).

Amb tot, tenint en compte que en el present cas la finalitat del tractament de les dades seria facilitar l'actuació dels òrgans competents en matèria de drets socials (serveis socials i d'habitatge) que formen part de l'àmbit d'actuació d'aquesta Autoritat, així com que l'entitat que formula la consulta entra dins l'àmbit d'actuació de l'Autoritat, es considera convenient fer algunes observacions sobre les previsions de la proposta de protocol presentada.

III

La **clàusula segona** (apartat i) Informació) de la proposta defineix el protocol d'actuació a seguir en tots aquells procediments judicials que puguin concloure en una resolució judicial que assenyali el llançament de l'habitatge de les persones que l'ocupen.

S'hi assenyala, d'entrada, que l'òrgan judicial que decreti l'admissió a tràmit d'una demanda que tingui per objecte aquest tipus de procediments judicials *“ha de traslladar la informació que consta en l'annex 1”* del mateix protocol a les administracions competents de serveis socials i habitatge de l'àmbit territorial del partit judicial de referència.

En aquest annex 1 figura un formulari mitjançant el qual s'obtindrà el consentiment de les persones afectades per autoritzar la cessió de les seves dades personals a aquestes organismes.

El **tercer paràgraf** d'aquest apartat i) disposa que quan l'òrgan judicial que conegui d'un assumpte que pugui suposar el llançament de les persones afectades de l'habitatge que ocupen apreciï durant qualsevol moment de la tramitació del procediment que aquestes persones es poden trobar en una situació d'especial vulnerabilitat ho ha de comunicar als organismes de serveis socials i habitatge competents en idèntica forma i contingut que *“el previst en l'apartat anterior”*.

La referència correcta sembla que hauria de ser al *“paràgraf primer d'aquest apartat”*, per la qual cosa caldria modificar-ho en aquest sentit.

La finalitat de la comunicació és que els organismes esmentats puguin avaluar la situació de risc d'exclusió social dels ocupants i, si és procedent, emetre el corresponent informe de vulnerabilitat, així com verificar el compliment dels requisits necessaris per poder obtenir la resolució favorable de la mesa d'emergències, als efectes de real·lotjament.

Tot i que les dades objecte de comunicació són responsabilitat dels òrgans judicials i el seu tractament en origen respon a fins jurisdiccionals, cal tenir present que la seva comunicació en aquest cas obeeiria a finalitats no vinculades a l'exercici de la funció jurisdiccional. Per tant, en relació amb aquest tractament, caldrà tenir present allò establert a l'RGPD i a la Llei orgànica 3/2018, de 5 de de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD) (article 236 quater LOPJ).

L'RGPD estableix que tot tractament de dades personals ha de ser lícit, lleial i transparent (article 5.1.a)).

Per tal que el tractament sigui lícit, les dades han de ser tractades *“con el consentimiento del interesado o sobre alguna otra base legítima establecida conforme a Derecho, ya sea en el presente Reglamento o en virtud de otro Derecho de la Unión o de los Estados miembros a que se refiera el presente Reglamento, incluida la necesidad de cumplir la obligación legal aplicable al responsable del tratamiento o la necesidad de ejecutar un contrato en el que sea parte el*

interesado o con objeto de tomar medidas a instancia del interesado con anterioridad a la conclusión de un contrato” (considerant 40 RGPD).

L'article 6.1 de l'RGPD regula les bases jurídiques en les que pot fonamentar-se el tractament de dades personals en els termes següents:

“1. El tratamiento solo será lícito si se cumple al menos una de las siguientes condiciones:

- a) el interesado dio su consentimiento para el tratamiento de sus datos personales para uno o varios fines específicos;*
- b) el tratamiento es necesario para la ejecución de un contrato en el que el interesado es parte o para la aplicación a petición de este de medidas precontractuales;*
- c) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento;*
- d) el tratamiento es necesario para proteger intereses vitales del interesado o de otra persona física;*
- e) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento;*
- f) el tratamiento es necesario para la satisfacción de intereses legítimos perseguidos por el responsable del tratamiento o por un tercero, siempre que sobre dichos intereses no prevalezcan los intereses o los derechos y libertades fundamentales del interesado que requieran la protección de datos personales, en particular cuando el interesado sea un niño.”*

Cal tenir en consideració que, tal com es desprèn de l'article 6.3 de l'RGPD i recull expressament l'article 8 de l'LOPDGDD, el tractament de dades només podrà considerar-se fonamentat en les bases jurídiques de l'article 6.1.c) i e) de l'RGPD quan així ho estableixi una norma amb rang de llei.

Els punts VIII, IX i X de la proposta recullen el marc normatiu en què es fonamenten els tractaments de dades a què es refereix el protocol d'actuació.

Als efectes que interessin en aquest punt convé fer esment, entre d'altra normativa, a la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (en endavant, LEC), especialment al seu article 441 i a les modificacions introduïdes en aquest precepte per la Llei 5/2018, d'11 de juny, de modificació de la LEC, i el Reial decret llei 7/2019, d'1 de març, de mesures urgents en matèria d'habitatge i lloguer.

L'esmentat article 441 de la LEC sobre les actuacions prèvies a la vista en casos especials disposa el següent:

“1. (...)

*1 bis. Cuando se trate de una demanda de recuperación de la posesión de una vivienda o parte de ella a que se refiere el párrafo segundo del numeral 4.º del apartado 1 del artículo 250, la notificación se hará a quien se encuentre habitando aquélla. Se podrá hacer además a los ignorados ocupantes de la vivienda. A efectos de proceder a la identificación del receptor y demás ocupantes, quien realice el acto de comunicación podrá ir acompañado de los agentes de la autoridad. Si ha sido posible la identificación del receptor o demás ocupantes, **se dará traslado a los servicios públicos competentes en materia de política social por si procediera su actuación, siempre que se hubiera otorgado el consentimiento por los interesados.***

(...)

*En todo caso, en la misma resolución en que se acuerde la entrega de la posesión de la vivienda al demandante y el desalojo de los ocupantes, **se ordenará comunicar tal circunstancia, siempre que se hubiera otorgado el consentimiento por los***

interesados, a los servicios públicos competentes en materia de política social, para que, en el plazo de siete días, puedan adoptar las medidas de protección que en su caso procedan.

2. (...)

3. (...)

4. (...)

5. **En los casos del número 1º del artículo 250.1, se informará al demandado de la posibilidad de que acuda a los servicios sociales, y en su caso, de la posibilidad de autorizar la cesión de sus datos a estos, a efectos de que puedan apreciar la posible situación de vulnerabilidad. A los mismos efectos, se comunicará, de oficio por el Juzgado, la existencia del procedimiento a los servicios sociales. En caso de que los servicios sociales confirmasen que el hogar afectado se encuentra en situación de vulnerabilidad social y/o económica, se notificará al órgano judicial inmediatamente. Recibida dicha comunicación, el Letrado de la Administración de Justicia suspenderá el proceso hasta que se adopten las medidas que los servicios sociales estimen oportunas, durante un plazo máximo de suspensión de un mes a contar desde la recepción de la comunicación de los servicios sociales al órgano judicial, o de tres meses si el demandante es una persona jurídica. Una vez adoptadas las medidas o transcurrido el plazo se alzarán la suspensión y continuará el procedimiento por sus trámites. En estos supuestos, la cédula de emplazamiento al demandado habrá de contener datos de identificación de los servicios sociales a los que puede acudir el ciudadano.**”

També cal destacar les previsions de l'article 150.4 de la LEC que, en relació amb la notificació de les resolucions i diligències d'ordenació, disposa el següent:

“4. Cuando la notificación de la resolución contenga fijación de fecha para el lanzamiento de quienes ocupan una vivienda, se dará traslado a los servicios públicos competentes en materia de política social por si procediera su actuación, siempre que se hubiera otorgado el consentimiento por los interesados.”

Al seu torn cal tenir present, a l'àmbit de Catalunya, les previsions de la Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, en concret, l'article 5, segons el qual:

“(…)

5. **Les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial que no puguin afrontar el pagament del lloguer de l'habitatge habitual tenen dret a gaudir d'ajuts que evitin el llançament.**

6. **Les administracions públiques han de garantir en qualsevol cas el real·lotjament adequat de les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial que estiguin en procés d'ésser desnonades de llur habitatge habitual, per a poder fer efectiu el desnonament. El mecanisme de garantiment del real·lotjament l'ha d'acordar la Generalitat amb l'Administració local per als casos que les mesures de valoració que regula la secció IV del Decret 75/2014, del 27 de maig, del Pla per al dret a l'habitatge, tramitin com a emergències econòmiques i socials.**

(…).”

Els preceptes esmentats preveuen la possibilitat de comunicar determinada informació de la persona demandada i de la seva unitat familiar i/o dels ocupants de l'habitatge objecte del procés judicial a les administracions competents en matèria de política social (per tant, els serveis socials i oficines d'habitatge), als efectes que puguin valorar l'existència d'una situació d'especial vulnerabilitat en aquestes persones i, si escau, adoptar les mesures de protecció social més adequades, previ consentiment de les persones afectades. La comunicació d'aquestes dades, per tant, s'ha de fonamentar en la base jurídica de l'article 6.1.a) de l'RGPD.

La proposta de protocol ve a recollir aquestes previsions, adequant-se per tant en aquest sentit a la legislació aplicable.

Vist això, caldria modificar la redacció del **primer paràgraf** de l'apartat i) per indicar-hi que la tramesa de la informació s'ha de dur a terme previ consentiment de les persones afectades, tal com es desprèn de la normativa esmentada i tal com ja fa el primer paràgraf de la clàusula quarta i l'annex del protocol.

Pel que fa expressament a la recollida del consentiment als efectes esmentats el protocol remet al seu **annex 1**, respecte del qual es fan algunes consideracions tot seguit.

IV

L'**annex 1** de la proposta de protocol consisteix en un formulari d'obtenció del consentiment de les persones afectades per a la comunicació de les seves dades personals.

Cal tenir en consideració que el consentiment només pot ser una base jurídica adequada si reuneix les característiques establertes a l'article 4.11) de l'RGPD, és a dir, el consentiment de l'afectat ha d'ésser informat, lliure, específic i ha d'ésser atorgat mitjançant una manifestació que mostri la voluntat de l'afectat de consentir o bé mitjançant una clara acció afirmativa.

El requisit de transparència constitueix un dels principis fonamentals en el tractament de dades, estretament relacionat amb els principis de lleialtat i licitud del tractament (article 5.1.a) RGPD). Lliurar informació als afectats, abans d'obtenir el seu consentiment, resulta essencial per a aquests puguin comprendre què és el que estan consentint realment.

En el formulari consta l'enunciat "*consentiment per al tractament de dades personals en procediments judicials que afectin l'habitatge habitual*".

Per tal d'oferir una major transparència sobre l'objectiu a què respon la recollida del consentiment i evitar possibles equívocs, seria convenient modificar-lo per tal que la persona signatària del document tingui clar per avançat que dona el seu consentiment per a la comunicació o cessió de les seves dades personals. En aquest sentit, podria resultar suficient substituir el terme "tractament" pel de "cessió als serveis socials".

Així mateix, i sens perjudici d'allò establert a la clàusula informativa del formulari, caldria incorporar en el formulari, abans dels camps destinats a omplir les dades personals, una breu explicació del motiu pel qual es requereix el consentiment. En aquesta explicació hauria de quedar també identificat el destinatari o destinataris de la informació.

D'acord amb la legislació examinada anteriorment i com es recull també en el protocol (clàusula segona), l'objectiu pretès amb la comunicació de les dades de la persona demandada o ocupant, respecte la qual se sol·licita el consentiment, és que els organismes competents en matèria de protecció social puguin avaluar una possible situació de risc de vulnerabilitat i, si escau (confirmada la situació de vulnerabilitat), adoptar les mesures de protecció que es considerin més adequades.

Així doncs, en el cos del formulari hauria d'indicar-se que amb el present document se sol·licita el seu consentiment per cedir les seves dades personals als organismes competents en matèria de protecció social, amb la finalitat que els serveis socials avaluin la possible concurrència d'una situació de risc de vulnerabilitat social en la seva persona i, si és necessari, adoptar mesures de protecció. Així mateix, hauria d'introduir-se diferents caselles per permetre a la persona afectada autoritzar o no aquesta cessió (oferir la possibilitat de marcar "SI" o "NO").

Ara bé, tenint en compte l'apartat finalitat de la clàusula informativa del formulari, a través del present document també es pretén obtenir el consentiment de la persona demandada o ocupant per comunicar o cedir les seves dades als serveis d'habitatge, per una banda, i als *"departaments afectats per l'execució de diligències de llançament"*, per altra banda.

Si bé en un mateix formulari es pot sol·licitar el consentiment per a una pluralitat de finalitats és necessari, per tal de considerar-lo vàlid, que aquest es requereixi de manera específica i inequívoca (separada) per a cadascuna de les finalitats (consentiment granular) (article 6.2 LOPDGDD). Així, hauria d'introduir-se diferents caselles respecte cadascuna de les cessions previstes (en cada opció hi hauria d'haver la possibilitat de marcar "SI" o "NO") de manera que es pugui marcar aquelles que es consideri necessari respecte la cessió a cadascun dels organismes o departaments que s'identifiquin.

A aquests efectes, és necessari, com s'ha dit, disposar d'informació suficient per poder comprendre què s'està consentint realment. Per aquest motiu, seria necessari concretar els destinataris d'aquesta informació personal (especialment poc precisa resulta la referència als *"departaments afectats per l'execució de diligències de llançament"*) i la finalitat a què obeeix la cessió de dades en aquesta ocasió, no només en la clàusula informativa, sinó en el mateix cos del formulari.

Per altra banda, respecte la comunicació de dades als serveis d'habitatge, segons es desprèn de la clàusula segona del protocol (i també de la clàusula informativa), l'obtenció del consentiment tindria per finalitat permetre l'actuació dels serveis d'habitatge consistent en iniciar o activar procediments que permetin resoldre extrajudicialment el conflicte en relació amb el procediment judicial iniciat (mediació entre propietaris i afectats).

Atès que la intervenció dels serveis d'habitatge requereix la prèvia declaració de la situació de vulnerabilitat, caldria especificar en el formulari que el consentiment per cedir les dades al Departament d'habitatge s'efectua només per al cas que l'informe de vulnerabilitat per part dels serveis socials consideri que concorre aquesta situació. És només en aquesta situació que resultaria pertinent demanar el consentiment per a que les seves dades es comuniquin o cedeixen als serveis d'habitatge competents per tal d'iniciar el procediment de mediació esmentat o bé adoptar qualsevol altra solució de la seva competència. I, com s'ha dit, caldria introduir caselles per poder marcar "SI" o "NO" a aquesta cessió.

Respecte la comunicació de *"la declaració de vulnerabilitat als departaments afectats per l'execució de diligències de llançament"*, fer avinent que en la clàusula segona del protocol no consta cap previsió en aquest sentit, per la qual cosa caldria concretar aquest flux d'informació (destinataris i finalitat), a efectes de poder avaluar-lo.

Per altra banda, també seria convenient incorporar en el cos del formulari alguna expressió per indicar que el consentiment abasta les dades que es consignen en el formulari i no altra informació personal de la qual es pugui disposar.

Convé recordar que les comunicacions o cessions de dades, a banda de comptar amb legitimitació suficient, han d'adequar-se també al principi de minimització de dades (article 5.1.c) RGPD), segons el qual *"los datos personales serán adecuados, pertinentes y limitados a lo necesario en relación con los fines para los que son tratados"*.

En un cas com l'examinat, la comunicació de dades ha d'abastar la informació mínima imprescindible per a que els serveis socials i d'habitatge puguin intervenir i dur a terme les funcions que tenen atribuïdes legalment en el context en què ens trobem. En aquest sentit, els camps que consten en el formulari (dades identificatives i de contacte, i determinada informació sobre l'habitatge objecte de desnonament, fins i tot dels seus residents (nombre de residents,

nombre de residents menors d'edat, nombre de residents majors de 65 anys i nombre de residents amb discapacitat acreditada)) podrien considerar-se adequats.

Respecte específicament a la clàusula informativa incorporada al formulari, es constata que s'ha optat en aquest cas per donar la informació exigida per l'article 13 de l'RGPD per capes o nivells.

Aquest és un mètode previst a l'article 11 de l'LOPDGDD per tal de facilitar el compliment del deure d'informació a l'afectat i consisteix en presentar una informació "bàsica" (informació resumida) en un primer nivell, de manera que es pugui tenir un coneixement general del tractament, on s'indiqui una adreça electrònica o un altre mitjà on es pugui accedir de manera senzilla i immediata a la resta de la informació, i, en un segon nivell, oferir la resta de la informació addicional (informació detallada).

D'acord amb l'article 11.2 de l'LOPDGDD, quan s'opta per aquesta via, la dita informació "bàsica" ha de comprendre la identitat del responsable del tractament, la finalitat del tractament i la possibilitat d'exercir els drets a l'autodeterminació informativa, així com, si escau, el fet que les dades s'empraran per a l'elaboració de perfils.

La clàusula informativa del formulari reuneix aquest conjunt d'informació, tot i que cal fer algunes consideracions sobre el seu contingut.

D'entrada, cal tenir en compte que malgrat que el Departament de Justícia pugui ser el responsable del funcionament de la plataforma informàtica que s'empri per a fer les comunicacions (article 236 sexies LOPJ), d'acord amb el que es desprèn del Capítol I.bis del Títol III de l'LOPJ, a l'apartat "responsable del tractament", caldria indicar com a tal l'òrgan jurisdiccional que tramita el procediment i no la Secretaria per a l'Administració de Justícia.

Pel que fa a l'apartat finalitat, ens remetem a les consideracions efectuades sobre la necessitat de diferenciar clarament les tres comunicacions de dades previstes, respecte les quals se sol·licita el consentiment de l'afectat, especificant-ne la finalitat i els destinataris de la informació en cada cas. En el cas que s'incorpori la redacció proposada en l'apartat del document on es demani el consentiment diferenciant entre les diverses cessions de dades, seria suficient que la clàusula informativa es refereixi a la comunicació a les entitats que la persona interessada hagi consentit.

Per tot plegat, seria necessari revisar i modificar el formulari de l'**annex 1** de la proposta de protocol als efectes d'adequar-lo a les observacions efectuades en aquest apartat.

V

L'apartat **ii)** de la **clàusula segona** de la proposta fa referència a la creació d'una plataforma electrònica per a l'intercanvi d'informació entre els diferents actors a què es refereix el protocol, si bé els termes emprats són poc clars.

En concret, aquest apartat disposa el següent:

"Les dades de contacte de les administracions competents que es comuniquin als òrgans judicials dels diferents partits judicials han de contenir la identificació i les dades de contacte dels responsables de la tramitació d'aquest tipus d'expedients en cada organització per a poder crear un registre o plataforma electrònica que faciliti la gestió i la informació conjunta i coordinada entre totes les parts que hi intervenen. Per part de la Generalitat de Catalunya, els departaments interessats són Drets Socials i Interior."

La primera part d'aquest apartat sembla que cal posar-la en relació amb l'apartat **i) informació**, on s'hi estableix que *“les administracions competents han de posar a disposició dels òrgans judicials i dels serveis comuns les dades de contacte dels organismes de serveis socials i d'habitatge que hagin d'impulsar les accions concretes previstes en aquest protocol.”*

Podria semblar, per tant, que la intenció és crear un mer registre (un directori) on constin les dades identificatives i de contacte dels responsables de serveis socials i d'habitatge per tal que els òrgans judicials puguin trametre el formulari amb les dades de les persones demandades i/o ocupants, als efectes que aquests serveis puguin avaluar la situació de risc de vulnerabilitat.

Ara bé, es fa referència també a la creació d'una *“plataforma electrònica que faciliti la gestió i la informació conjunta i coordinada entre totes les parts que hi intervenen”*. I, tot seguit, es fa esment als departaments de drets socials i d'interior de la Generalitat de Catalunya com a parts interessades en formar-hi part.

A l'apartat **iii) execució de llançaments** de la **clàusula segona** de la proposta, a què ens referim més endavant, es preveu la comunicació d'informació al cos de Mossos d'Esquadra quan la seva intervenció sigui requerida per l'òrgan judicial davant possibles situacions de risc per a la comitiva judicial durant l'execució del llançament de l'habitatge. Això explicaria la referència al departament d'interior en aquesta clàusula.

Per tant, sembla que la intenció és crear una plataforma que permeti la tramesa o intercanvi d'informació entre òrgans judicials i serveis socials i d'habitatge, i també, quan escaigui, amb els cossos policials. Seria en tot cas necessari esclarir-ho.

En aquest punt, fer avinent que, tenint en compte que l'objecte del present document és establir un protocol d'actuació dels diferents intervinents, es troba a faltar en la proposta (apartat **i) informació**) la previsió de que, un cop confirmada la situació de vulnerabilitat de la persona demandada i/o ocupant de l'habitatge, els serveis socials, a banda d'adoptar les mesures de protecció que creguin més convenients, han de comunicar aquesta circumstància a l'òrgan judicial amb immediatesa, tal com estableix la LEC.

A la **clàusula quarta** de la proposta de protocol, relativa als compromisos del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, s'hi assenyala que aquest departament ha d'implementar la dita plataforma digital en col·laboració amb el Ministeri de Justícia i el CGPJ.

D'aquesta previsió sembla deduir-se que el Departament de Justícia, a qui correspon facilitar els mitjans materials de l'Administració de justícia a Catalunya (article 104 EAC i 236 sexies LOPJ), serà el responsable de la plataforma digital. Apuntar però que, pel que fa a la informació personal, la responsabilitat recau en els òrgans jurisdiccionals. Per això, podria ser convenient aclarir-ho en el protocol.

Dit això, fer avinent la necessitat d'implementar mesures tècniques i organitzatives adients per garantir un nivell de seguretat adequat al risc que comporta el tractament i comunicació de la informació personal a través de la plataforma, tenint en compte l'estat de la tècnica, els costos d'aplicació i la naturalesa, l'abast, el context i les finalitats del tractament, així com els riscos de probabilitat i gravetat variables per als drets i les llibertats de les persones físiques afectades (articles 24 i 32 RGPD).

Sobre l'adopció d'aquestes mesures, apuntar que l'RGPD estableix un model de seguretat que es fonamenta en la necessitat d'una avaluació de riscos prèvia per part del responsable per determinar quins són els riscos que es preveu objectivament que pugui generar el tractament i, a partir d'aquí, determinar i implementar les mesures de seguretat adients per fer-hi front. Per tant, és necessari dur a terme aquesta anàlisi de riscos amb caràcter previ a la posada en funcionament de la dita plataforma informàtica per tal d'establir les mesures de seguretat

tècniques i organitzatives apropiades per salvaguardar el dret a la protecció de dades de les persones afectades.

Destacar, entre d'altres actuacions en matèria de seguretat, la necessitat d'adoptar mecanismes apropiats que permetin la correcta identificació i autenticació dels usuaris del sistema d'informació, als efectes de garantir, tal com exigeix l'RGPD, que no es produiran tractaments no autoritzats.

En tot cas, seria recomanable incorporar en el protocol una menció específica a que l'òrgan responsable de la gestió i del manteniment de la plataforma ha d'adoptar les mesures tècniques i organitzatives que en garanteixin la seguretat i confidencialitat, d'acord amb la normativa de protecció de dades.

VI

L'apartat **iii) execució de llançaments** de la **clàusula segona** de la proposta de protocol disposa que, en aquells casos en què en l'execució de diligències de llançament es prevegi la necessitat de l'acompanyament de la força policial per garantir la seguretat de la comitiva judicial, s'ha de notificar aquesta necessitat al cos policial al més aviat possible, per tal que es pugui planificar adequadament la dotació dels recursos policials pertinents.

També s'hi estableix que aquesta notificació o comunicació judicial ha de comprendre la informació respecte a la situació de vulnerabilitat de les persones afectades pel llançament, l'existència d'intervenció dels serveis socials i tota aquella altra informació de context que es consideri rellevant per definir l'actuació. Així mateix, s'hi estableix que, un cop valorada la situació per la unitat competent del cos policial, aquesta pot enviar un ofici a l'òrgan judicial amb la informació obtinguda que pugui ser d'interès per valorar el context de la intervenció.

Des del punt de vista de la protecció de dades, els fluxos d'informació que es desprenen d'aquestes previsions comptarien amb legitimació suficient en emmarcar-se dins l'exercici de les funcions de policia judicial que el marc normatiu atribueix a les forces i cossos de seguretat, podent ser d'aplicació les bases jurídiques de l'article 6.1.c) i e) de l'RGPD.

Així, l'article 164.5 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (EAC) disposa que la policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra té com a àmbit d'actuació el conjunt del territori de Catalunya i exerceix totes les funcions pròpies d'un cos de policia, en els àmbits de la seguretat ciutadana i l'ordre públic, de la policia administrativa, i de la policia judicial i la investigació criminal, incloent-hi les diverses formes de crim organitzat i terrorisme, en els termes que estableixin les lleis.

La Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya (LSPC), disposa que són funcions pròpies de la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra la protecció de les autoritats de la Generalitat i la vigilància i la custòdia dels edificis, instal·lacions i dependències propis, les de policia de seguretat ciutadana i l'ordre públic, les de policia administrativa i les que li corresponen com a policia judicial (article 28.2). Segons l'article 28.3 de la mateixa LSPC, també les policies locals exerceixen, entre d'altres, funcions de policia judicial.

La Llei 16/1991, de 10 de juliol, de les policies locals, enumera les funcions que corresponen a la policia local en llur àmbit d'actuació. L'article 12 disposa que la policia local pot fer funcions de policia judicial, en els termes concretats en el citat article.

Per la seva part, l'article 547 de l'LOPJ disposa que *"la función de la Policía Judicial comprende el auxilio a los juzgados y tribunales y al Ministerio Fiscal en la averiguación de los delitos y en*

el descubrimiento y aseguramiento de los delincuentes. Esta función competirá, cuando fueren requeridos para prestarla, a todos los miembros de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad, tanto si dependen del Gobierno central como de las Comunidades Autónomas o de los entes locales, dentro del ámbito de sus respectivas competencias.”

l'article 549.1 de l'LOPJ concreta, en els següents termes, les funcions de les unitats de Policia Judicial:

- “a) La averiguación acerca de los responsables y circunstancias de los hechos delictivos y la detención de los primeros, dando cuenta seguidamente a la autoridad judicial y fiscal, conforme a lo dispuesto en las leyes.*
- b) El auxilio a la autoridad judicial y fiscal en cuantas actuaciones deba realizar fuera de su sede y requieran la presencia policial.*
- c) La realización material de las actuaciones que exijan el ejercicio de la coerción y ordenare la autoridad judicial o fiscal.*
- d) La garantía del cumplimiento de las órdenes y resoluciones de la autoridad judicial o fiscal.*
- e) Cualesquiera otras de la misma naturaleza en que sea necesaria su cooperación o auxilio y lo ordenare la autoridad judicial o fiscal.”*

VII

La **clàusula setena** de la proposta de protocol conté algunes previsions relatives a la tramesa de la informació entre els diferents actors intervinents *“mentre no s'assoleixin els objectius d'interoperabilitat, sistematització i automatització”*. S'entén que amb aquesta expressió es vol fer referència a mentre no entri en funcionament la plataforma a què es refereix l'apartat ii) de la clàusula segona.

Entre d'altres previsions, s'hi estableix que *“les transmissions de formularis de dades i informes entre administracions s'han de realitzar pels mitjans electrònics i telemàtics que s'estableixin, amb subjecció a la normativa de protecció de dades de caràcter personal i amb les garanties i termes que es fixin en el Comitè Tècnic Estatal de l'Administració de Justícia Electrònica (CTEAJE)”*, previsió que cal valorar positivament.

Fer avinent, en tot cas, que aquestes previsions també haurien de tenir-se en compte en la creació i desenvolupament de la plataforma digital.

VIII

La **clàusula vuitena** de la proposta de protocol fa referència a la confidencialitat de la informació, tot establint que *“les parts del Protocol es comprometen a garantir la total confidencialitat de les dades personals a què tinguin accés com a conseqüència de les activitats realitzades, d'acord amb el que disposa la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.”*

Seria convenient preveure que no només les parts signatàries del protocol sinó qualsevol persona que intervingui en el tractament de dades ha de respectar-ne la confidencialitat en totes les fases del tractament, fins i tot, un cop finalitzada la seva vinculació de prestació de serveis amb el departament o servei que l'ha dut a terme.

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

Els tractaments de dades a què es refereix la proposta de protocol examinada s'adeqüen a la normativa de protecció de dades, sens perjudici de les consideracions efectuades en aquest dictamen i les que pugui efectuar, com a autoritat de control competent per als tractaments amb finalitats jurisdiccionals, el CGPJ.

És necessari revisar i modificar el formulari d'obtenció del consentiment de l'annex 1 del protocol en el sentit apuntat en l'apartat IV del dictamen.

Barcelona, 21 de gener de 2022